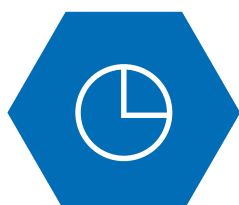

U oktobru je zabeležen brži rast proizvodne aktivnosti u odnosu na septembar – 34,7% anketiranih firmi se izjasnilo da im proizvodna aktivnost raste (u septembru 30%), uz 5% kompanija kojima je proizvodna aktivnost u padu (u septembru 5,2%). Veći rast aktivnosti zabeležen je i u odnosu na uporedivi oktobar prošle godine.

Prosečno korišćenje proizvodnih kapaciteta, na zajedničkom uzorku državnih i privatnih firmi, veće je u odnosu na septembar za 1,4pp, kao i u odnosu na uporedivi oktobar 2016. godine.

U oktobru je 13,6% firmi povećalo broj zaposlenih, dok je 6,5% smanjilo broj radnika. Indikator tekuće zaposlenosti ostvario je rast u odnosu na septembar, kao i skoro duplo veću vrednost u odnosu na uporedivi oktobar prošle godine.

Indikator tromesečne očekivane prodaje na domaćem tržištu u oktobru je ostvario pad u odnosu na septembar, ali i rast od 3,4pp u odnosu na uporedivi oktobar prošle godine.

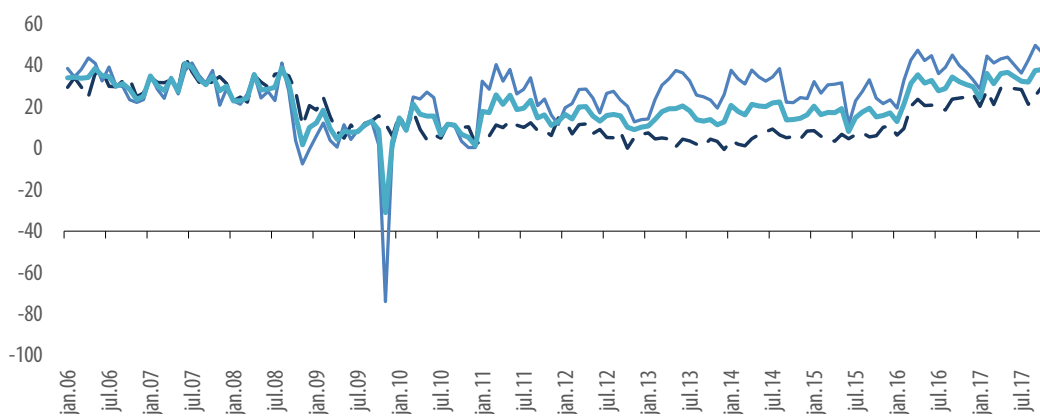
Indikator očekivane prodaje na stranom tržištu veći je u odnosu na septembar za 2,8pp, kao i u odnosu na uporedivi oktobar prošle godine za 5pp.

U oktobru su zabeležena pozitivna očekivanja po pitanju novog zapošljavanja – 16,1% firmi se izjasnilo da planira da poveća broj zaposlenih u naredna tri meseca, uz 5,5% firmi koje planiraju smanjenje u istom periodu.

Na osnovu odgovora iz mesečne Ankete o konjunkturi u domaćoj industriji, koja se sprovodi od sredine 1994. godine, urađen je set indikatora postojećeg stanja i tromesečnih očekivanja. Svi indikatori dobijeni su tako što je procenat odgovora koji označavaju rast ili pozitivnu promenu oduzet od procenta odgovora koji označavaju pad ili negativnu promenu. Na primer, ako se 30% firmi izjasnilo da im proizvodnja raste, a 10% da im proizvodnja pada, indikator će imati vrednost od 20. Procenat firmi koji se izjasnio da je stanje nepromenjeno (u ovom primeru 60%) se ne uzima u obzir. Anketa se sprovodi na reprezentativnom uzorku privatnih i državnih kompanija.

OPŠTI INDIKATOR POSLOVNE KLIME

(2006 - 2017.)

■ Tromesečna očekivanja

■ Trenutno stanje

■ Indikator konjunktore

*Opšti indikator dobijen je kao prosečna vrednost indikatora trenutnog položaja kompanija i tromesečnih očekivanja

Opšti indikator poslovne klime u oktobru je zabeležio rast od 0,4pp u odnosu na septembar, kao rezultat boljih ocena o trenutnom položaju kompanija i nešto nižih tromesečnih očekivanja. U odnosu na uporedivi oktobar 2016. godine indikator je zabeležio veću vrednost za 5,8pp. Nivo korišćenja proizvodnih kapaciteta, gledano na zajedničkom uzorku privatnih i državnih kompanija, u oktobru je iznosio 76% i bio je veći u odnosu na septembar za 1,4pp. Veći nivo korišćenja proizvodnih kapaciteta za 1,1pp zabeležen je i u odnosu na uporedivi oktobar 2016. godine. Gledajući samo privatni sektor, u oktobru je zabeležen veći nivo korišćenja proizvodnih kapaciteta za 1pp u odnosu na septembar, odnosno za 1,3pp veći u odnosu na uporedivi oktobar prošle godine.

U oktobru je zabeležen brži rast proizvodne aktivnosti u odnosu na septembar – 34,7% anketiranih firmi se izjasnilo da im proizvodna aktivnost raste (u septembru 30%), uz 5% kompanija kojima je proizvodna aktivnost u padu (u septembru 5,2%). Rast proizvodne aktivnosti bio je veći i u odnosu na uporedivi oktobar 2016. godine (tada se 28,5% firmi izjasnilo da im proizvodna aktivnost raste, uz 5,5% firmi kojima je aktivnost bila u padu).

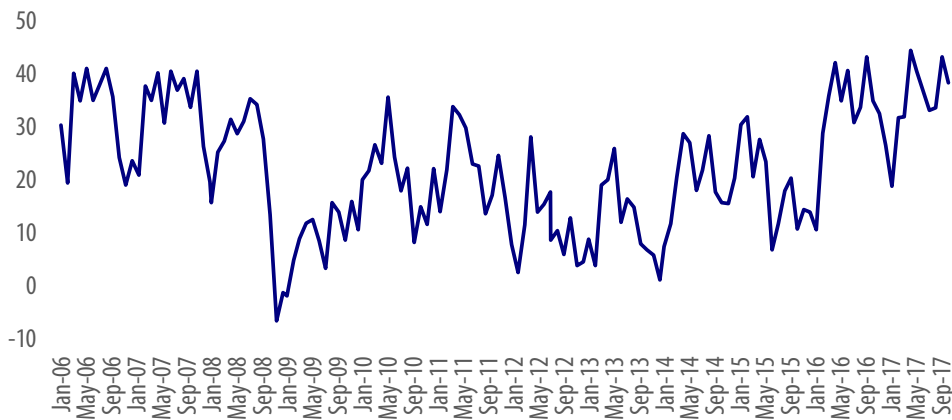
U oktobarskoj anketi indikator koji meri nivo zaliha gotovih proizvoda ponovo je zabeležio negativnu vrednost od 10,2 (veći broj firmi je istakao da ima nizak nivo zaliha u odnosu na optimalan nivo), ali je zabeleženo poboljšanje u odnosu na septembar. Ovaj pokazatelj može da ukaže na rast proizvodne aktivnosti i veću tražnju za gotovim proizvodima, ali može da bude i signal nemogućnosti firmi da finansiraju optimalan nivo zaliha.

Indikator tekuće zaposlenosti u oktobru ostvario je relativno visoku vrednost od 7,1pp (u septembru 4,2). Skoro duplo bolji rezultat zabeležen je i u odnosu na uporedivi oktobar 2017. godine kada je indikator imao vrednost od 3,7pp.

Tromesečna očekivanja kompanija u oktobru, ukazuju na relativno visok rast očekivane prodaje na domaćem i stranom tržištu, kao i optimizam po pitanju novog zapošljavanja.

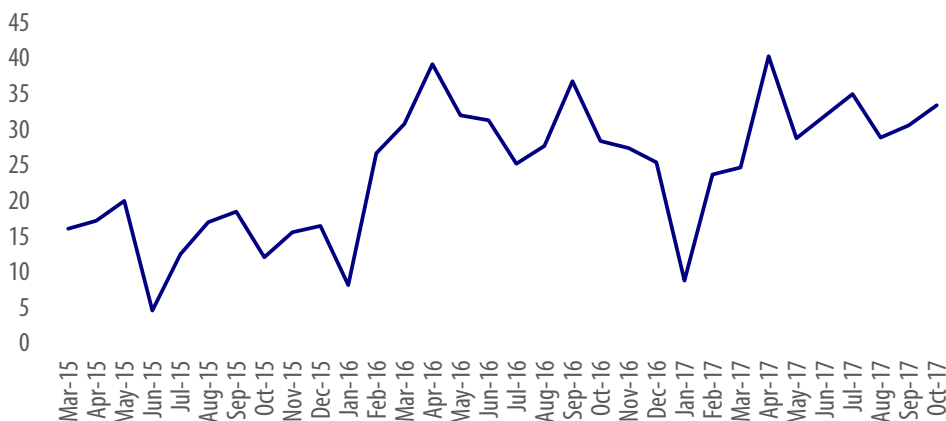
Indikator tromesečne očekivane prodaje na domaćem tržištu u oktobru je ostvario vrednost od 38,4pp što je za 5pp manje u odnosu na septembar, ali i za 3,4pp veći nivo u odnosu na uporedivi oktobar prošle godine. Gledajući prosek ovog indikatora u poslednjih šest meseci u odnosu na uporedivi period prošle godine ostvaren je približno isti rezultat, što se može videti i sa donjeg grafikona.

INDIKATOR OČEKIVANE PRODAJE PREDUZEĆA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU (2006 - 2017.)

Indikator očekivane prodaje na stranom tržištu u oktobarskoj anketi zabeležio je rast od 2,8pp u odnosu na septembar. U odnosu na uporedivi oktobar prošle godine, indikator je zabeležio veću vrednost za 5pp.

INDIKATOR TROMESEČNE OČEKIVANE PRODAJE NA STRANOM TRŽIŠTU (2015 - 2017.)

U oktobru je indikator koji meri proizvodne kapacitete u odnosu na ugovorenu prodaju zabeležio vrednost od 8,1pp, čime je ostvario bolji rezultat u odnosu na septembar (9,8pp), kao i u odnosu na uporedivi oktobar prošle godine (10,3pp).

Indikator inflacionih očekivanja u oktobru je ostvario vrednost od 10,6pp čime je zabeležio blagi rast od 0,3pp u odnosu na septembar. Indikator se od početka godine nalazi u zoni koja ukazuje na umereni nivo inflacionih očekivanja što predstavlja pozitivan signal.

16,1% firmi se izjasnilo da planira da poveća broj zaposlenih u naredna tri meseca (u septembru 16,0%)

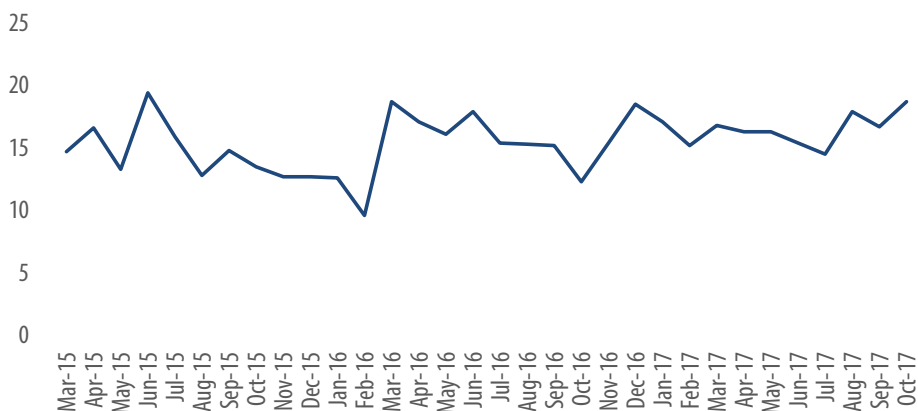
5,5% firmi planira smanjenje u istom periodu (u septembru 7,8%)

U oktobru su zabeležena nešto veća očekivanja po pitanju novog zapošljavanja u odnosu na septembar, kao i u odnosu na uporedivi oktobar prošle godine.

Kada su u pitanju najveća ograničenja u poslovanju, 35,4% kompanija istaklo je slabu tražnju, nakon čega slede niske cene proizvoda za 23,2% kompanija i nedostatak kredita za 18,7% firmi.

FIRME KOJE SU ISTAKLE NEDOSTATAK KREDITA KAO NAJVEĆE OGRANIČENJE U POSLOVANJU (%)

(2015 - 2017.)

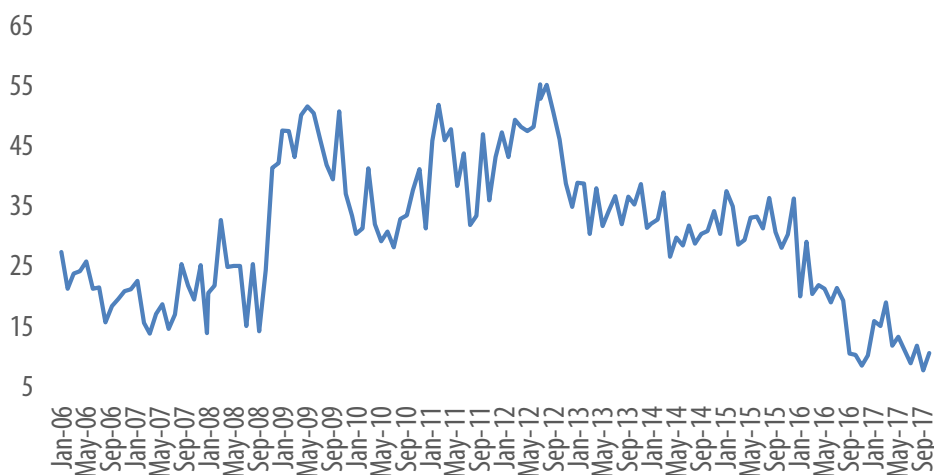

Što se tiče problema nelikvidnosti u domaćoj industriji, u oktobru se 3,5% kompanija izjasnilo da im je nivo potraživanja previsok (u septembru 4,1%), dok se 26,6% izjasnilo da im je nivo potraživanja visok ali izdrživ (u septembru 30,6%).

U oktobru je Indikator očekivanog rizika povećan u odnosu na septembar za 3pp, ali je uprkos rastu ostao na relativno niskom nivou.

INDIKATOR OPŠTEG NIVOA RIZIKA U POSLOVANJU U NAREDNA TRI MESECA

(2006-2017.)

KONTAKT

Privredna komora Srbije
Resavska 13-15
11000 Beograd

T: (+381 11) 3300-910
F: (+381 11) 3230-949

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

#PKS
@Privrednakomora